

ALGEMEEN KADER

BIOLOGISCHE TEELT VAN BLOEMEN

De term 'bio' of 'biologisch' is wettelijk beschermd, wat betekent dat je aan een aantal wettelijke voorwaarden moet voldoen vooraleer je producten met deze verwijzing op de markt mag brengen. Biologische bloemen worden geteeld in vollegrond, zonder gebruik van kunstmest en synthetische gewasbeschermingsmiddelen. Sierplanten die met pot aan de consument worden verkocht mogen in substraat, toegestaan binnen de biologische landbouw, worden geteeld. Biologische bedrijven staan onder controle van een erkend controleorgaan en beschikken over een certificaat.

BIO CONTROLE

Als je wil omschakelen naar biologische productie moet je een kennisgeving doen aan de bevoegde overheid via het e-loket van het Departement Landbouw en Visserij en een contract met een controleorgaan ondertekenen¹. In Vlaanderen kan je kiezen tussen drie controleorganen:

Certisys bvba (BE-BIO-01)
K. Maria Hendrikaplein 5-6, 9000 Gent
Tel. 09 245 82 36
e-mail: info@certisys.eu
website: <http://www.certisys.eu>

TÜV NORD Integra (BE-BIO-02)
Statiestraat 164 A, 2600 Berchem
Tel. 03 287 37 60
e-mail: info@tuv-nord-integra.com
website: <http://www.tuv-nord-integra.com>

Inscert Partner nv (BE-BIO-03)
Rue Hayeneux 62, 4040 Herstal
Tel. 04 240 75 00
e-mail: info@quality-partner.be
website: <http://www.quality-partner.be/nl/>

Met het indienen van de kennisgeving verbind je jezelf ertoe om vanaf dan alle wettelijke bepalingen over bio toe te passen. Een contract kan je opvragen bij het controleorgaan van je keuze. Het controleorgaan zal jaarlijks tenminste één keer een fysieke controle uitvoeren op het bedrijf. Daarbij is er controle van de percelen, de gebouwen, de administratie en de bewijsstukken die je bijhoudt.

¹ Zie fiche: Omschakelen naar biologische bloementeel: administratieve aspecten m.b.t. wetgeving en beleid

Hiervoor dien je een voorraadboekhouding, financiële boekhouding en een teeltboek bij te houden, alsook een risicoanalyse kunnen voorleggen. Dit jaarlijks verplicht bezoek kan aangevuld worden met één of meerdere steekproefcontroles, waarbij één of meerdere aspecten worden gecontroleerd.

OMSCHAKELINGSPERIODE

Vooraleer je bloemen als biologisch mag verkopen, moeten je percelen omgeschakeld zijn. De omschakelingsperiode voor eenjarige gewassen duurt twee jaar vanaf zaaien, voor meerjarige gewassen duurt dit drie jaar voor oogst. De omschakelingsperiode gaat in zodra je je activiteit en percelen hebt gemeld aan het Departement Landbouw en Visserij en je je bedrijf aan het controlesysteem hebt onderworpen, m.a.w. een contract met een controleorgaan hebt ondertekend. Het aanmelden van percelen moet gebeuren via de verzamelaanvraag. Wanneer je nog niet geïdentificeerd bent als landbouwer bij het Departement Landbouw en Visserij, dien je dit alsnog te doen door een landbouwnummer aan te vragen. De omschakelingsperiode gaat ten vroegste in als je melding volledig is en wanneer je percelen zijn aangegeven via de verzamelaanvraag. De datum van aanmelding kan je zelf kiezen en kan op ieder moment van het jaar. Het is belangrijk om in het achterhoofd te houden dat de bloemen pas als biologisch verkocht kunnen worden na de omschakelingsperiode van 2 jaar en dat deze moet doorlopen zijn voor het inzaaien. Bloemen die geoogst worden 12 maanden na het begin van de omschakeling en voor het einde van de omschakelingsperiode, mag je op de markt brengen als 'in omschakeling naar bio'.

Indien gewenst, kan de omschakeling van je bedrijf naar bio gefaseerd verlopen. Houd er rekening mee dat het niet toegestaan is om

hetzelfde gewas gelijktijdig biologisch en gangbaar te telen (de zogenaamde parallelle productie). Als je biologische en gangbare teelt combineert, moeten beide teelten steeds visueel van elkaar te onderscheiden zijn en moet je de scheiding van de biologische en niet-biologische productie kunnen aantonen.

In uitzonderlijke gevallen kan je, onder voorwaarden, een aanvraag indienen om de periode voorafgaand aan de kennisgeving met terugwerkende kracht te laten erkennen als onderdeel van de omschakelperiode. Deze aanvraag gebeurt via je controleorgaan.

Van zodra je de omschakelperiode succesvol doorlopen hebt, mag je je bloemen als biologisch verkopen. Biologische producten zijn te herkennen aan het Europese biolabel.

Daarnaast kan ook het privélabel Biogarantie (Belgisch) worden gehanteerd.

UITGANGSMATERIAAL

Het gebruikte zaaizaad en plantgoed moeten afkomstig zijn van biologische landbouw. Indien biologisch geteeld zaad of plantgoed beschikbaar is, ben je verplicht om dit te gebruiken. Als dit niet het geval is, kan in bepaalde gevallen ook gangbaar, niet ontsmet zaad gebruikt worden. In deze situatie dien je ontheffing aan te vragen. Via de databank <http://www.organicxseeds.be> kan je nagaan voor welke gewassen biologisch zaaizaad verplicht is en kan je ontheffing aanvragen als biologisch uitgangsmateriaal niet (voldoende) beschikbaar is.

Een lijst met een aantal leveranciers van zaaizaad/plantgoed van bloemen is terug te vinden in de fiche 'leveranciers uitgangsmateriaal'.

BEMESTING

Biologische bloemen worden steeds in vollegrond geteeld. Sierplanten en kruiden die met pot en al verkocht worden aan de

eindconsument, mag je telen in een substraat dat samengesteld is uit producten die toegestaan zijn in de biologische landbouw. De lijst van kruiden die in pot mogen geteeld worden, vind je op de deze lijst². Ook plantgoed en zaailingen die dienen voor verdere verplanting mogen in containers gekweekt worden in een substraat dat samengesteld is uit toegelaten producten.

Organische mest en groencompost vormen de basis van de bemesting. Ze bevorderen de opbouw van een gezonde en humusrijke bodem, vol voedingsstoffen en met een gevarieerd bodemleven. Een vlinderbloemige teelt zoals grasklaver kan in de rotatie opgenomen worden om extra stikstof en organische stof in de bodem te brengen. Voor stalmest geldt de regel dat deze niet afkomstig mag zijn van niet-grondgeboden veehouderijen en bovendien moet minstens 20% van de aangeleverde stikstof afkomstig zijn van biologische dierlijke mest en/of biochampost. Je mag enkel biologische mest of meststoffen gebruiken die vermeld worden in bijlage II van de Europese verordening voor de biologische landbouw. Deze bijlage is hier terug te vinden. Er zijn verschillende organische korrelmeststoffen in de handel die je kunt gebruiken voor bijbemesting. Een overzicht van de mogelijkheden is te vinden in deze brochure. Meer info rond bemesting is ook terug te vinden in onze specifieke fiche daarrond.

GEWASBESCHERMING

In de biologische teelt ligt de nadruk op het voorkomen van ziekten en plagen. Als planten kunnen groeien in goede omstandigheden (voldoende licht, water, bemesting, goede bodemstructuur...), krijg je sterke planten die minder vatbaar zijn voor ziekten en plagen. Ook een ruime teeltrotatie, juiste rassenkeuze en een geschikte plantafstand zijn belangrijke aandachtspunten ter preventie van ziekten en plagen.

Voor plagen en ziekten die je niet onder controle krijgt, zijn er een beperkt aantal middelen beschikbaar waarmee je kan ingrijpen. Wees wel voorzichtig bij je middelenkeuze en de manier waarop je deze middelen inzet, want ze zijn niet allemaal even selectief en kunnen dus schade berokkenen aan de populatie nuttige organismen die aanwezig zijn.

Deze fiche werd opgemaakt in het kader van het PDPO-project 'Biobloemen: kleur van op het bioveld tot bij de consument'

Informatie over toelatingen van gewasbeschermingsmiddelen per teelt, is terug te vinden op de website van Fytoweb. Voor de biologische teelt moet het middel enerzijds toegelaten zijn in bio en anderzijds ook in de teelt waarin je het wil toepassen. Een lijst met de toegelaten middelen in de biologische landbouw is eveneens te vinden op Fytoweb. Wens je deze producten te gebruiken dan moet je beschikken over een fytolicensie. Een specifieke cursus voor het behalen van de fytolicensie wordt jaarlijks georganiseerd door Landwijzer vzw i.s.m. de bio proefcentra.

Meer info

De informatie m.b.t. wetgeving werd samengesteld door BioForum vzw. Je vindt een uitgebreide gebruiksvriendelijke info-brochure m.b.t. bio wetgeving op de website van BioForum via Bio en de Wet. Op de website van het Departement Landbouw en Visserij vind je de uitgebreide wetteksten terug.

ONKRUIDBESTRIJDING

De onkruidbestrijding gebeurt mechanisch of thermisch, zonder herbiciden. Het is belangrijk om onkruiden in een vroeg stadium aan te pakken, wat een goede planning vraagt. Het is duidelijk dat de arbeidsbehoefte voor onkruidbeheer sterk toeneemt bij de omschakeling naar de biologische teelt. Er is heel wat praktisch handmateriaal op de markt zoals rolschoffels en wielschoffels. Mulchen kan een interessante techniek zijn om het onkruid onder controle te krijgen (zie betreffende fiche). Ook het principe van een vals zaaibed wordt vaak toegepast als onkruidbeheersing. Hierbij wordt het zaaibed volledig klaargemaakt om te zaaien, maar wordt het zaaien zelf nog even uitgesteld. De aanwezige onkruidzaden kiemen en worden regelmatig ondiep weggeschoffeld. Wegbranden van kiemend onkruid is een alternatief voor schoffelen. Op die manier wordt de hoeveelheid onkruidzaden in de toplaag van de bodem sterk teruggedrongen vooraleer de teelt gezaaid of geplant wordt. Let erop dat de bodembewerkingen voor het verwijderen van het onkruid niet te diep plaatsvinden zodat geen nieuwe, dieper gelegen onkruidzaden naar de oppervlakte komen.

Deze fiche werd opgemaakt in het kader van het PDPO-project 'Biobloemen: kleur van op het bioveld tot bij de consument'

